

HVIEZDOSLAVOV KUBÍN 2019 – 65. ročník
(propozície okresnej prehliadky ZUČ)

- okresná postupová súťaž a prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie, detí, mládeže a dospelých

Vyhlasovateľ:

Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

Organizátor:

Krajské kultúrne stredisko v Žiline v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja

Spoluorganizátor: Mesto Žilina, CVČ Kuzmányho 105 Žilina

Termín a miesto konania: 25.2. – 28.2. 2019

25. 2. 2019

I. kategória: o 8.30 hod. – Radnica, Žilina (pondelok)

26. 2. 2019

II. kategória: o 8.30 hod. – Radnica, Žilina (utorok)

27. 2. 2019

IV.– V. kategória a súťaž kolektívov: o 08.30 hod. – Radnica, Žilina (streda)
Žilina, Horný val 20

28. 2. 2019

III. kategória: o 8.30 hod. – Radnica, Žilina (štvrtok)

Charakteristika súťaže: Hviezdoslavov Kubín je najstaršou a najprestížnejšou súťažou v oblasti umeleckého prednesu, recitačných kolektívov a divadiel poézie na Slovensku. Ide o celoštátnu postupovú súťaž a prehliadku umeleckého prednesu poézie a prózy, tvorby recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých.

Hlavným cieľom súťaže je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti umeleckého prednesu a divadla poézie. Prezentácia a konfrontácia súčasnej interpretačnej tvorby, hlbšie spoznávať literárne hodnoty a zoznamovať s nimi verejnosť. prispievať k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov a študentov v oblasti umeleckého slova, umožniť pedagogickým pracovníkom využívať poznatky zo súťaže na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu detí a mládeže v predmetoch slovenský jazyk a literatúra.

Súťaž má postupový charakter a je viacstupňová: a)

triedne súťaže a prehliadky,

b) školské súťaže a prehliadky,

c) obvodné súťaže a prehliadky,

- d) okresné súťaže a prehliadky,
- e) regionálne súťaže a prehliadky,
- f) krajské súťaže a prehliadky,
- g) celoštátna súťaž a prehliadka.

Súťažné kategórie:

A) Súťaž jednotlivcov:

Vo všetkých kategóriách sa súťaží osobitne v prednese poézie a osobitne v prednese prózy.

Umelecký prednes detí:

I. kategória

- žiaci 2. – 4. ročníka základných škôl a základných umeleckých škôl vo veku 7 – 10 rokov, - umelecký prednes poézie maximálne 5 minút,
- umelecký prednes prózy maximálne 6 minút.

II. kategória

- žiaci 5. – 6. ročníka základných škôl a prímý (1. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 10 – 12 rokov, - umelecký prednes poézie maximálne 5 minút,
- umelecký prednes prózy maximálne 6 minút.

III. kategória

- žiaci 7. – 9. ročníka základných škôl a sekundy, tercie, kvarty (2. – 4. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl vo veku 12 – 15 rokov, - umelecký prednes poézie maximálne 6 minút,
- umelecký prednes prózy maximálne 8 minút.

Umelecký prednes mládeže:

IV. kategória

- žiaci 1. – 4. ročníka stredných škôl, 5. – 8. ročníka osemročných a bilingválnych gymnázií a ostatná nevysokoškolská mládež do 19 rokov vrátane², - umelecký prednes poézie maximálne 8 minút,
- umelecký prednes prózy maximálne 10 minút.

Umelecký prednes dospelých:

V. kategória

- študenti vysokých škôl bez ohľadu na vek, žiaci 5. – 6. ročníka konzervatórií a dospelí od 20 rokov³,
- umelecký prednes poézie maximálne 8 minút,
- umelecký prednes prózy maximálne 10 minút.

B) Súťaž kolektívov:

I. kategória

- detské recitačné kolektívy a divadlá poézie,
- vek účinkujúcich členov súboru do 15 rokov

II. kategória

- divadlá poézie a recitačné kolektívy mládeže a dospelých,
- vek účinkujúcich členov súboru nad 15 rokov.

Podmienky účasti v súťaži:

- A. Na súťaži sa môže zúčastniť každý neprofesionálny recitátor, záujemca o umelecký prednes a neprofesionálne kolektívy inscenujúce literárne texty.
- B. Žiaci I. – III. kategórie a recitátori IV. kategórie majú právo prihlásiť sa do triedneho, resp. školského kola (v V. kategórii fakultného, školského, univerzitného) v škole, ktorú navštevujú. Ak sa školské kolá nekonajú, recitátori IV. a V. kategórie majú právo prihlásiť sa do súťaže základného kola podľa miesta bydliska alebo školy/pracoviska.
- V prípade, že školské a kultúrne inštitúcie základné kolá neorganizujú, recitátori IV. – V. kategórie majú právo prihlásiť sa do vyšších kôl súťaže (obvodné, okresné, regionálne, resp. krajské), avšak do najnižšieho kola, ktoré sa v okruhu ich pôsobenia organizuje.
 - Kolektívy sa prihlasujú do regionálnych/okresných kôl podľa miesta svojho pôsobenia. Ak sa v škole, alebo v mieste pôsobenia neuskutoční základné kolo, súťažiaci sa môžu prihlásiť do základného kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.
- C. **Na prihlásenie do súťaže musí kolektív/jednotlivec spĺňať všetky podmienky uvedené v týchto propozíciách, kompetentná osoba musí vyplniť prihlášku (príloha k propozíciám), poslať so všetkými prílohami vo verzii Excel, ale aj poštou/osobne potvrdenú podpisom**
- D. **Súťaž sa koná v prednese pôvodnej slovenskej literatúry a svetovej literatúry v slovenskom jazyku.**
- E. Recitátori a kolektívy prechádzajú všetkými stupňami súťaže s tým istým textom a s tou istou inscenáciou hry, ktorými sa prezentujú v základnom stupni súťaže.
- F. **Recitátor je povinný prednášať text naspamäť.**
- G. **Do súťaže nemožno vstúpiť s textom, s ktorým recitátor v minulosti na súťaži Hviezdoslavov Kubín už vystúpil, alebo s ktorým získal umiestnenie na celoslovenských kolách iných recitátorských súťaží (Šaliansky Matko, Beniakove Chynorany, Vansovej Lomnička, Naša Vansovej Lomnička, Timravina studnička, ... a Slovo bolo u Boha, Dilongova Trstená a ďalšie).**
- H. **Súbory sa nemôžu zúčastniť na súťaži s inscenáciou, s ktorou vstúpili do inej súťaže garantovanej Národným osvetovým centrom, ani s inscenáciou, s ktorou už súťažili na Hviezdoslavovom Kubíne v minulosti.**
- I. Podmienkou účasti jednotlivcov je zaslanie elektronicky spracovaného súťažného textu prednesu vo formáte Word alebo PDF so zachovaním grafického členenia podľa

knižného alebo časopiseckého vydania. Na súťažný text je potrebné uviesť meno recitátora, autora a prekladateľa, prípadne upravovateľa textu a meno/á pedagóga/lektora, s ktorým recitátor na texte pracoval. Podmienkou účasti kolektívu je zaslanie elektronicky spracovaného scenára inscenácie s uvedením autorov a prekladateľov textov, ako aj tvorcov inscenácie.

Termín zaslania záväznej prihlášky:

Podmienkou účasti jednotlivcov i kolektívov je **odovzdanie elektronicky vyplnenej prihlášky** a elektronické spracovanie **súťažného textu** prednesu s uvedením autora a prekladateľa alebo scenára inscenácie s uvedením autorov a prekladateľov textov i zostavovateľa scenára organizátorom súťaže najneskôr **do 13. 2. 2019**

- na e-mailovú adresu: yvetkovska@vuczilina.sk
- na poštovú adresu: Krajské kultúrne stredisko, Horný val 20, 011 82 Žilina ○ alebo osobne.

Za správne zaradenie do kategórií zodpovedajú pedagógovia!

Neúplné prihlášky a prihlášky zaslané po 13. februári 2019 nebude organizátor akceptovať! V prihláške je potrebné dôsledne vyplniť všetky požadované údaje.

Hodnotenie súťaže:

Na celoštátnej úrovni poroty zaraďujú súťažiacich podľa úrovne do **zlatého, strieborného a bronzového pásma, resp. mimo nich**. Okrem toho v súťaži jednotlivcov IV. a V. kategórie porota udeľuje **prvé tri miesta**. V súťaži kolektívov odborná porota udeľuje jednu **hlavnú cenu** v každej kategórii, prípadne aj osobité ceny.

Na nižších stupňoch súťaže porota udeľuje jedno **1. miesto**. **Nasledujúce 2. a 3. miesto** môže byť znásobené. Jednotlivec alebo kolektív umiestnený na 1. mieste postupuje do ďalšieho kola súťaže.

V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **čestné uznania**, prípadne **špeciálne ceny**.

Odborná hodnotiacia porota:

Členov odbornej hodnotiacej poroty menuje riaditeľka Krajského kultúrneho strediska v Žiline. Pre objektívne hodnotenie súťažiacich budú tvoriť odbornú porotu pre každú kategóriu 3 členovia. Pri zostavovaní odborných porôt organizátor súťaže dbá na objektívnosť a korektnosť každého člena poroty. Členmi poroty by nemali byť pedagógovia a lektori, ktorí súťažiacich pripravovali. V prípade, že sa tak stane, organizátor dbá, aby sa dodržiavali objektívne a spravodlivé kritériá pri udeľovaní cien. Odborné poroty vo všetkých kolách hodnotia prednesy najprv na internej porade, ktorej cieľom je výmena názorov a vytvorenie výsledkov, následne verejne pred súťažiacimi s výchovno-vzdelávacím cieľom, zdôvodnením svojho rozhodnutia a vyhlásením víťazov.

Kritériá hodnotenia:

V kategóriách umeleckého prednesu súťaže jednotlivcov:

- dramaturgická príprava predlohy
- **vhodnosť výberu textu** podľa veku a typu recitátora,
- myšlienková a umelecká **náročnosť predlohy**,
- **originalita a objavnosť** predlohy,
- **správne pochopenie obsahu** a zmyslu textu,
- **rozbor, členenie a úprava** predlohy,
- **vystihnutie žánrových a štýlových osobitostí** textu,
- **aktuálny výklad** recitovaného textu;
- tvorivosť a osobnostný prístup recitátora
- **schopnosť vnútorného videnia a cítenia** recitátora,
- **schopnosť vytvorenia vzťahu, názoru a postoja** k textu,
- **hlasová a rečová technika** recitátora,
- **originalita a kultivovanosť** rečového prejavu a vystupovania,
- **tvorivá práca** s recitátorskými výrazovými prostriedkami,
- funkčnosť použitia **slovných a mimoslovných prostriedkov**,
- **výstavba, gradácia a pointovanie** prednesu,
- **miera rozumovej a citovej účasti** na prednese;
- pôsobivosť prednesu na poslucháča
- **zacielenosť** na poslucháča a kontakt s ním,
- **presvedčivosť** interpretácie,
- pôsobenie recitátora **ako osobnosti**,
- **originálnosť** recitátora a jeho výkonu.

V kategóriách recitačných kolektívov a divadiel poézie:

- dramaturgia
- **vhodnosť témy a predlohy** pre kolektív (vek, sociálne a kultúrne zázemie, špecifickosť kolektívu),
- **myšlienková a umelecká náročnosť predlohy**,
- **originalita, novosť a objavnosť** predlohy,
- **spracovanie literárnej predlohy** do scenára (rešpektovanie témy, formy a špecifickosti literárnej predlohy; vystihnutie obsahových, žánrových a štýlových osobitostí textu; vystihnutie aktuálnosti obrazov, myšlienok či formy textu; členenie na party),
- **uplatnenie dramatických zákonitostí** pri tvorbe scenára,
- **harmónia literárnosti a dramatickosti** v scenári,
- **pochopenie obsahu** a zmyslu predlohy a scenára,
- **aktuálnosť predlohy** a scenára,
- **dramaturgické a pedagogické zámery a ciele**, ich naplnenie v scenári;
- javiskové stvárnenie
- **jasnosť a cieľ** režijnej koncepcie,
- **zreteľnosť myšlienково-poetických rovín a javiskových obrazov**,
- **členenie, charakter výstavby a temporytmus** inscenácie,

- **hlasová a výrazová úroveň interpretov** (technika hlasu a reči jednotlivcov a zboru; čistota, výraz, plasticnosť sólových interpretov a zboru; charakteristika, vzťahy, funkcie jednotlivcov a zboru; tempo, rytmus, kompaktnosť interpretačného kolektívu),
- **pohybové, prípadne choreografické spracovanie** inscenácie (charakter, cieľ, funkčnosť, nápaditosť pohybu a choreografie vo vzťahu k téme a dramaturgicko-režijnému cieľu; pohybová úroveň a technika interpretov, realizácia javiskových a choreografických foriem),
- **výtvarné spracovanie** inscenácie (výber, charakter a funkčnosť hmotného – výtvarného – materiálu vo vzťahu k téme, scenáru a k dramaturgicko-režijnej koncepcii; estetika farieb a tvarov v kostýmovaní a scénografii, výtvarný štýl inscenácie; pohyb výtvarného materiálu na scéne, jeho funkčnosť, obrazotvornosť a technická presnosť),
- **koexistencia a súhra všetkých javiskových zložiek;**
- zameranosť na diváka
- **komunikatívnosť** inscenácie s divákom,
- **súhra slovného, poetického a dramatického** v inscenácii,
- **originálnosť a jedinečnosť** inscenácie.

Finančné zabezpečenie:

Organizátor súťaže finančne zabezpečuje výdavky spojené s jej organizačným zabezpečením – priestory, služby, propagáciu, odbornú porotu. Mesto Žilina poskytuje priestory pre organizáciu súťaže. Centrum voľného času Kuzmányho 105 finančne zabezpečuje ceny pre víťazov. Súťažiacim a sprevádzajúcej osobe bude hradené cestovné na základe predloženého **jednosmerného platného cestovného lístka (bez miestenky, bez prvej triedy)**. Organizátor neprepláca cestovné motorovým vozidlom a nezabezpečuje občerstvenie pre účinkujúcich.

Kompletné znenie celoštátnych propozícií k 65. ročníku Hviezdoslavovho Kubína nájdete na:

<http://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/hviezdoslavov-kubin/>

Kontakt - bližšie informácie:

Mgr. Viktória Svetkovská
Krajské kultúrne stredisko v Žiline
041/5625956; +421 915 787 299
vsvetkovska@vuczilina.sk